KINNITATUD
Metsanduse Kutsenõukogu
30.11.2023 otsusega nr 25
VIIMATI MUUDETUD
Metsanduse Kutsenõukogu
27.11.2025 otsusega nr 39

EESTI ARBORISTIDE ÜHING

KUTSE ANDMISE KORD
arboristi kutsetele

1. ÜLDOSA

1.1 Kutse andmise kord (edaspidi kord) reguleerib järgmiste kutsete andmise korraldamist:
   a) Arborist, tase 4,
      Osakutse: tõstukil töötav arborist, tase 4
   b) Puittaimede spetsialist, tase 5

1.2 Iga kutse kompetentsusnõuded on kehtestatud kutsestandardis. Kompetentsuse hindamise positiivse tulemusena väljastatakse kutsetunnistus.

1.3 Kutse taotlemine ja tõendamine, sh taastõendamine, on tasuline (vastavalt kutseseaduse § 17 lõikele 2), tasu suuruse kalkuleerib kutse andja ja kinnitab Metsanduse Kutsenõukogu (edaspidi kutsenõukogu).

1.4 Korra ja selle muudatused kinnitab kutsenõukogu ning need jõustatakse kutsenõukogu koosolekule järgneval kutse andmise väljakuulutamisel (v.a kutsekomisjoni koosseisu muudatused, mis jõustuvad kutsenõukogu otsuse tegemise hetkest).

1.5 Kutse andmisel järgitakse elukestva õppe põhimõtet – tunnustatakse inimeste oskusi ja teadmisi sõltumata nende omandamise ajast, kohast ja viisist ning tagatakse võrdsed võimalused kompetentsuse hindamisel ja tunnustamisel.

1.6 Kutse andmise alane nõustaja ja haldusjärelevalve teostaja on Kutsekoda.

2. KUTSE TAOTLEMISE JA TAASTÕENDAMISE EELTINGIMUSED JA ESITATAVAD DOKUMENDID

2.1 Kutse esmakordse taotlemise eeltingimused:

2.1.1 Arborist, tase 4

2.1.1.1 Kutseõppe lõpetajale:
   a) läbitud erialane kutseõppe tasemeõpe;

2.1.1.2 Töömaailma taotlejale:
   a) läbitud arboristi õppekava või vähemalt kolme aasta pikkune erialane töökogemus;
   b) vähemalt 2. taseme raietöölise kutse olemasolu neil, kes pole läbinud arboristi õppekava;
   c) läbitud vähemalt 16-tunnine esmaabikoolitus.

2.1.2 Osakutse tõstukilt töötav arborist, tase 4

2.1.2.1 Kutseõppe lõpetajale:
   a) läbitud erialane kutseõppe tasemeõpe;

2.1.2.2 Töömaailma taotlejale:
a) läbitud arboristi õppekava või vähemalt kolme aasta pikkune erialane töökogemus;
b) vähemalt 2. taseme raietöölise kutse olemasolu neil, kes pole läbinud arboristi õppekava;
c) läbitud vähemalt 16-tunnine esmaabikoolitus.

2.1.3 Puittaimede spetsialist, tase 5
2.1.3.1 Kutseõppe lõpetajale:
a) läbitud erialane kutseõppe tasemeõpe;
2.1.3.2 Töömaailma taotlejale:
a) läbitud puittaimede spetsialisti õppekava või
b) olemas puittaimede hindaja, tase 5 kutse või meisterarboristi, tase 5 osakutse puittaimede hindaja või
c) vähemalt kolme aasta pikkune erialane töökogemus.

2.2. Kutse taotlemiseks esitatavad dokumendid:
2.2.1 Arborist, tase 4
2.2.1.1 Kutseõppe lõpetajale:
a) kutseõppeasutuse lõpetamisel kutseõppeasutuse käskkiri eksamile lubamise kohta.
2.2.1.2 Töömaailma taotlejale:
a) vormikohane avaldus;
b) taotleja isikut tõendava dokumendi (pass või ID kaart) koopia;
c) esmaabi koolituse kehtiva tunnistuse koopia ;
d) vormikohaselt koostatud portfoolio kolme aasta jooksul tehtud tööde kohta;
e) erialast haridust tõendav dokument arboristi õppekava läbinutel;
f) vähemalt 2. taseme raietöölise kutsetunnistus neil, kes pole läbinud arboristi õppekava;
g) maksekorraldus kutse andmisega seotud kulude tasumise kohta.

2.2.2 Tõstukil töötav arborist, tase 4
2.2.2.1 Kutseõppe lõpetajale:
a) kutseõppeasutuse lõpetamisel kutseõppeasutuse käskkiri eksamile lubamise kohta.
2.2.2.2 Töömaailma taotlejale:
a) vormikohane avaldus;
b) taotleja isikut tõendava dokumendi (pass või ID kaart) koopia;
c) esmaabi koolituse kehtiva tunnistuse koopia;
d) vormikohaselt koostatud portfoolio kolme aasta jooksul tehtud tööde kohta;
e) erialast haridust tõendav dokument arboristi õppekava läbinutel;
f) vähemalt 2. taseme raietöölise kutsetunnistus neil, kes pole läbinud arboristi õppekava;
g) maksekorraldus kutse andmisega seotud kulude tasumise kohta.

2.2.3 Puittaimede spetsialist, tase 5
2.2.3.1 Kutseõppe lõpetajale:
a) kutseõppeasutuse lõpetamisel kutseõppeasutuse käskkiri eksamile lubamise kohta.
2.2.3.2 Töömaailma taotlejale:
a) vormikohane avaldus;
b) taotleja isikut tõendava dokumendi (pass või ID kaart) koopia;
c) vormikohaselt koostatud portfoolio kolme aasta jooksul tehtud tööde kohta;
d) taotleja poolt koostatud dendroloogiline inventuur, eksperthinnang vm puittaimede majandamisega seotud uurimustöö;
e) erialast haridust tõendav dokument puittaimede spetsialisti õppekava läbinutel;

f) puittaimede hindaja, tase 5 kutsetunnistus või meisterarboristi, tase 5 puittaimede hindaja osakutse kutsetunnistus nende olemasolul;
g) maksekorraldus kutse andmisega seotud kulude tasumise kohta.

2.3. Kutse taastõendamise eeltingimused

2.3.1 Arborist, tase 4

a) taotlejale on varasemalt antud sama kutse, mille kehtivuse lõppemisest ei ole möödas rohkem kui 1 aasta;
b) taotleja peab olema teinud kutse (eri) alast tööd vähemalt kolme taastõendamisele eelneva aasta jooksul;
c) taotleja on läbinud taastõendamisele eelneva viie aasta jooksul erialaseid täienduskoolitusi kokku vähemalt 40 tunnises mahus;
d) läbitud vähemalt 16-tunnine esmaabikoolitus.

2.3.2. Tõstukil töötav arborist, tase 4

a) taotlejale on varasemalt antud sama kutse või arborist, tase 4 kutse, mille kehtivuse lõppemisest ei ole möödas rohkem kui 1 aasta;
b) taotleja peab olema teinud kutse (eri) alast tööd vähemalt kolme taastõendamisele eelneva aasta jooksul;
c) taotleja on läbinud taastõendamisele eelneva viie aasta jooksul erialaseid täienduskoolitusi kokku vähemalt 40 tunnises mahus;
d) läbitud vähemalt 16-tunnine esmaabikoolitus.

2.3.3 Puittaimede spetsialist, tase 5

a) taotlejale on varasemalt antud sama kutse, mille kehtivuse lõppemisest ei ole möödas rohkem kui 1 aasta;
b) taotleja peab olema teinud kutse (eri) alast tööd vähemalt kolme taastõendamisele eelneva aasta jooksul;
c) taotleja on läbinud taastõendamisele eelneva viie aasta jooksul erialaseid täienduskoolitusi kokku vähemalt 40 tunnises mahus.

2.4.Kutse taastõendamisel esitatavad dokumendid:

2.4.1 Arborist, tase 4

a) vormikohane avaldus;
b) taotleja isikut tõendava dokumendi (pass või ID kaart) koopia;
c) taotlejale varasemalt antud arboristi, tase 4, kutsetunnistus;
d) kehtiv tunnistus esmaabikoolituse läbimise kohta;
e) portfoolio kolme taastõendamisele eelneva aasta jooksul tehtud tööde kohta;
f) viie taastõendamisele eelneva aasta jooksul läbitud erialaste koolituste tunnistuste koopiad;
g) maksekorraldus kutse andmisega seotud kulude tasumise kohta.

2.4.2 Tõstukil töötav arborist, tase 4

a) vormikohane avaldus;
b) taotleja isikut tõendava dokumendi (pass või ID kaart) koopia;
c) taotlejale varasemalt antud tõstukil töötava arboristi, tase 4 osakutsetunnistus või arboristi, tase 4 kutsetunnistus;
d) kehtiv tunnistus esmaabikoolituse läbimise kohta;
e) portfoolio kolme taastõendamisele eelneva aasta jooksul tehtud tööde kohta;
f) viie taastõendamisele eelneva aasta jooksul läbitud erialaste koolituste tunnistuste koopiad;
g) maksekorraldus kutse andmisega seotud kulude tasumise kohta.

2.4.3 Puittaimede spetsialist, tase 5

a) vormikohane avaldus;
b) taotleja isikut tõendava dokumendi (pass või ID kaart) koopia;
c) taotlejale varasemalt antud puittaimede spetsialist, tase 5, kutsetunnistus;
d) portfoolio kolme taastõendamisele eelneva aasta jooksul tehtud tööde kohta;
e) tunnistused viie taastõendamisele eelneva aasta jooksul läbitud erialaste koolituste kohta;
f) maksekorraldus kutse andmisega seotud kulude tasumise kohta.

2.5. Kutsekomisjon võib kutse andmise eeltingimustele vastavuse arvestamisel ja kompetentside hindamisel rakendada varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise (VÕTA) põhimõtteid.

2.6. Taotlusdokumentide menetlemine

Taotlemise dokumente menetletakse haldusmenetluse seaduse sätetele vastavalt, arvestades korrast tulenevaid täpsustavaid tingimusi.

3. TAOTLEJA KOMPETENTSUSE HINDAMINE

3.1 Kompetentsuse hindamise meetodid esmataotlemisel:

3.1.1 Arborist, tase 4

a) vestlus koostatud portfoolio põhjal
b) kirjalik teooriatest koos puittaimeliikide ning puuseente määramisega
c) praktiline töö reaalses töökeskkonnas.

3.1.2 Osakutse tõstukil töötav arboristi, tase 4

a) vestlus koostatud portfoolio põhjal
b) kirjalik teooriatest koos puittaimeliikide ning puuseente määramisega
c) praktiline töö reaalses töökeskkonnas.

3.1.3 Puittaimede spetsialist, tase 5

a) vestlus koostatud portfoolio ja uurimustöö põhjal;
b) puittaimeliikide määramise test
c) dendropatoloogia ja entomoloogia test.

3.2 Kutseõppe lõpetamisel sooritatava kutseeksami vorm:

3.2.1 arborist, tase 4 – kombineeritud eksam;
3.2.2 tõstukilt töötav arborist, tase 4 – kombineeritud eksam;
3.2.3 puittaimede spetsialist, tase 5 – kombineeritud eksam;

3.3 Kompetentsuse hindamise meetodid kutse taastõendamisel:

3.3.1 arborist, tase 4

a) vestlus koostatud portfoolio põhjal
b) praktiline töö reaalses töökeskkonnas.

3.3.2 Osakutse tõstukil töötav arborist, tase 4

a) vestlus koostatud portfoolio põhjal
b) praktiline töö reaalses töökeskkonnas.

3.3.3 puittaimede spetsialist, tase 5

a) vestlus koostatud portfoolio põhjal.

3.4 Hindamise korraldus ja tingimused on kirjeldatud hindamisstandardites, mis on leitavad kutse andja veebilehel www.eestiarboristid.ee**.**

3.5 Korduseksam

3.5.1 Kutseeksam koosneb erinevatest osadest. Kui taotlejal ebaõnnestub ühe või mitme eksamiülesande sooritamine, siis on tal õigus nende ülesannete kordussooritusele ühe aasta jooksul.

3.5.2 Korduseksamit on õigus sooritada osadena ainult üks kord; kui osaline korduseksam ebaõnnestub, tuleb sooritada uuesti kogu eksam.

3.5.3 Korduseksamite vahe peab olema vähemalt 1 kuu.

3.5.4 Hindamistulemused kehtivad 1 aasta jooksul tingimusel, et selle aja sees toimub uus kutseeksam; kui eksam toimub hiljem, pikeneb hindamistulemuste kehtivus automaatselt kuni järjekordse eksami toimumiseni.

3.5.5 Kordussoorituse kulud katab taotleja vastavalt eksamiülesannete maksumuse kalkulatsioonile.

4. KUTSE ANDMISE VÄLJAKUULUTAMINE

4.1 Kutse andja kuulutab kutse andmise välja vähemalt 1 kord aastas.

4.2 Kutse andja loob oma kodulehele kataloogi „Kutse andmine“, kus avalikustab ajakohase teabe:

1) avalduste ja dokumentide vastuvõtu koha ja tähtajad ning esitamise viisid,
2) hindamiste toimumise ajad,
3) tasu suuruse kutse andmisega seotud kulude katteks,
4) muu kutse andmise korraldust ning tingimusi puudutav teave.

5. KUTSE ANDMISE OTSUSTAMINE JA KUTSETUNNISTUSE VÄLJASTAMINE

5.1. Kutsekomisjon teeb kutse andmise või mitteandmise otsuse hindamistulemuste põhjal iga taotleja kohta eraldi.

5.2. Kutse andja teatab otsusest taotlejale. Kutse mitteandmise otsust põhjendatakse kirjalikult.

5.3. Taotlejal on õigus esitada kaebus hindamisprotsessi kohta kutsekomisjonile.

5.4. Taotlejal on õigus vaidlustada kutsekomisjoni otsus kutset taotlevale isikule kutse andmise või andmata jätmise kohta haldusmenetluse seaduses sätestatud tingimustel ja korras vaide esitamisega kutse andjale või kaebusega halduskohtusse halduskohtumenetluse seaduse alusel.

5.5. Taotlejal on õigus kutsekomisjoni vaideotsus edasi kaevata halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud tingimustel ja korras halduskohtusse.

5.6. Kutse andja sisestab kutse taotleja ees- ja perekonnanime ning isikukoodi, selle puudumisel sünniaja, kutsetunnistuse väljaandja, antud kutse ja kutsetaseme ning kehtivusaja alguse ja lõpu kutseregistrisse 10 tööpäeva jooksul, arvates kutseregistrisse kande tegemise aluseks oleva otsuse tegemisest. Trükitud kutsetunnistused väljastab kutse andjale Kutsekoda.

5.7. Kutse andja väljastab kutsetunnistuse 30 päeva jooksul pärast kutse andmise otsuse vastuvõtmist.

5.8. Kutse andjal on kutsekomisjoni ettepanekul õigus tunnistada kutsetunnistus kehtetuks, kui:

1) kutsetunnistus on saadud pettuse teel;
2) kutsetunnistus on välja antud võltsitud või valeandmeid sisaldava dokumendi alusel;
3) kutset omava isiku tegevus ei vasta kutsestandardiga sätestatud normidele.

5.9. Kutsetunnistuse kehtetuks tunnistamisel peab kutsekomisjon andma isikule võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamuse ja vastuväited. Kutsekomisjon võib kutsetunnistuse kehtetuks tunnistamisel tugineda kolmandate isikute (nt aukohus) seisukohtadele jne.

5.10. Kutsetunnistuse kehtetuks tunnistamisel kustutatakse see kutseregistrist ning Kutse andja teatab otsusest asjaomasele isikule tähtkirjaga ja avaldab sellekohase kuulutuse Ametlikes Teadaannetes (http://www.ametlikudteadaanded.ee/).

5.11. Kutsetunnistuse omanik võib taotleda kutsetunnistuse duplikaadi väljaandmist kutse andjalt.

6. KUTSETUNNISTUSE KEHTIVUSAEG

6.1. Kutsetunnistuse kehtivusaja alguse otsustab kutsekomisjon.

6.2. Kutsetunnistuste kehtivusaeg esmataotlemisel on:

a) arborist, tase 4 - 5 aastat;
osakutse: tõstukilt töötav arborist, tase 4 - 5 aastat;

b) puittaimede spetsialist, tase 5 - 10 aastat;

6.3. Kutsetunnistuste kehtivusaeg taastõendamisel on:

c) arborist, tase 4 - 10 aastat;
osakutse: tõstukilt töötav arborist, tase 4 - 10 aastat;

d) puittaimede hindaja, tase 5 - 10 aastat:

7. KUTSEKOMISJON

7.1. Kutse andja moodustab kutse andmise erapooletuse tagamiseks kutsekomisjoni. Kutsekomisjoni volitused kehtivad Kutse andja kutse andmise õiguse kehtivuse lõppemiseni. Kutsekomisjon töötab välja kutsekomisjoni töökorra. Kutsekomisjon lähtub oma töös kutseseadusest, kutse andmise korrast ja kutsekomisjoni töökorrast, kutsestandardist jm. kutse andja kehtestatud juhenditest. Kutsekomisjoni tööd korraldab kutse andja.

7.2. Kutsekomisjoni koosseis

Kutsekomisjoni koosseisu kuuluvad:

1) Tööandjad
Arpo Põld, Rohelinehooldus OÜ
Piia Kivisild, OÜ Kivikodu
Marit Reinmets, Suurpärna OÜ
Reigo Alas, Viru Arborist OÜ

2) Koolitajad
Marje Kask, Luua Metsanduskool

3) Muud osapooled
Kaire Zimmer, Eesti Arboristide Ühing / Tartu Linnavalitsus
Mart Hiio, Eesti Arboristide Ühing

7.3. Nõuded kutsekomisjoni liikmetele

1) Kutsekomisjoni liige peab omama ülevaadet kutsesüsteemist.
2) Kutsekomisjoni liige peab omama ülevaadet arboristika valdkonna kutsetest.
3) Kutsekomisjoni liige peab tegutsema erapooletult.

8. HINDAMISKOMISJON

8.1 Kutsekomisjon moodustab kutse taotleja kompetentsuse hindamiseks hindamiskomisjoni. Hindamiskomisjon koosneb vähemalt kolmest liikmest. Hindamiskomisjoni liikmete kompetentsus peab kogumis vastama järgmistele nõuetele:
1) kutsealane kompetentsus (erialane töökogemus),
2) kutsesüsteemialane kompetentsus,
3) hindamisalane kompetentsus (hindamisalane koolitus)

8.2 Hindamiskomisjoni liikmed peavad olema sobivate isikuomaduste ja hoiakutega ning tegutsema erapooletult.

9. KUTSE ANDMISE DOKUMENTEERIMINE JA DOKUMENTIDE SÄILITAMINE

Kutse andja dokumenteerib kutse andmisega seotud tegevuse kutseasutuse välja töötatud dokumendivormide järgi ja määratud ulatuses ning dokumente säilitatakse kutseasutuse kinnitatud arhiveerimiskorras sätestatud aja jooksul, kui õigusaktides ei ole tähtaegu sätestatud.